Lietas Nr. 132028515
Lietas arhīva Nr. 1-0285-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 23. novembrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Meldere
rakstveida procesā Jēzusbaznīcas ielā 6, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ iesniegtās sūdzības par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmuma Nr. 22.11/L-13512 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

Tiesā 2015. gada 27. aprīlī saņemta pārsūtītā sūdzības iesniedzējas /pers. A/ (turpmāk arī - sūdzības iesniedzēja) 2015. gada 15. aprīlī iesniegtā sūdzība par Iestādes - Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmuma Nr. 22.11/L-13512 (turpmāk arī – Lēmums) atcelšanu.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneses 2015. gada 8. maija lēmumu pieņemta sūdzība un ierosināta tiesvedība, lieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā uz 2015. gada 20. novembri, nosakot nolēmuma pieejamību tiesas kancelejā 2015. gada 23. novembrī.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Lēmumam nepiekrīt, jo uzskata, ka Lēmums ir nelikumīgs un nepamatots, turklāt Lēmuma pieņēmējas tiesiskā apziņa krasi atšķiras no parastu Latvijas iedzīvotāju tiesiskās apziņas, jo darbnespējas laikā pārējiem esot pienākums darīt visu, lai tiktu iekasēti nodokļi.

Norāda, ka Lēmums nav nosūtīts uz viņas deklarēto dzīvesvietu.

Norāda, ka iepazīstoties ar Lēmumu, konstatēja, ka Iestāde 2014. gada 14. aprīlī uzsāka SIA "SERVE TO GUEST" tematiskās pārbaudes, kuru laikā konstatēja, ka nav uzrādīti visi nepieciešamie dokumenti. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka nav norādīts, konkrēti kuri nepieciešamie dokumenti netika uzrādīti.

Norāda, ka viņai ir neskaidrības par dažiem no dokumentiem, kurus Iestāde pieprasīja, aicinot SIA "SERVE TO GUEST" amatpersonu ierasties 2014. gada 29. aprīlī /pers. C/ kontroles pārvaldē un iesniegt sūdzībā uzskaitītos dokumentus.

Norāda, ka nav ņemts vērā, ka SIA "SERVE TO GUEST" ir viena amatpersona – valdes locekle /pers. A/, kura no 2014. gada 23. aprīļa līdz 6. jūnijam bija slima, tostarp 2014. gada 29. aprīlī viņai Traumatoloģijas un ortopēdijas institūtā veikta ceļa operācija, sakarā ar ko izsniegta darbnespējas lapa, un līdz 2014. gada 7. augustam noteikts režīms – pārvietoties tikai uz kruķiem. Savukārt Iestāde šajā laikā – 2014. gada 6. jūnijā pieņēma lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības un uzlika naudas sodu 100 EUR, kas tika pārsūdzēts.

Norāda, ka Lēmumā nav atrodama norāde uz to, kādi grāmatvedības dokumenti netika iesniegti Iestādē, un sūdzības iesniedzējai nav saprotams, kā tos varēja iesniegt vienīgās valdes locekles darbnespējas laikā, kā arī uzskata par sensacionālu secinājumu Lēmumā par to, ka viņa nav atjaunojusi nozagtus dokumentus. Uzskata, ka Iestādes ģenerāldirektorei bija pienākums zināt, ka Iestāde no 2014. gada 22. augusta līdz 2014. gada 19. novembrim veica SIA "SERVE TO GUEST" komplekso nodokļu auditu, kuru laikā tika iesniegti Iestādes pieprasītie grāmatvedības dokumenti, ko apstiprina 2014. gada 19. novembra audita pārskats Nr. 23.9/1223.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, secina, ka Lēmums ir atstājams negrozīts, bet sūdzība ir noraidāma.

Tiesa Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – Latvijas APK) 289.^{6}pantā reglamentētās kompetences ietvaros atzīst, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, kura izdarīšanā vainojama /pers. A/.

Tiesa konstatē, ka 2014. gada 9. jūnijā Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes Pakalpojumu un tirdzniecības vietu pārbaužu daļas Pakalpojumu un tirdzniecības vietu 3. pārbaužu nodaļas vadītāja /pers. F/ pieņēma lēmumu Nr. NK019773 par administratīvā soda uzlikšanu, ar kuru SIA "SERVE TO GUEST" valdes loceklei /pers. A/ par vainīgu administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas APK 166.^{6}panta pirmajā daļā piemērots naudas sodu 100 EUR.

Pēc /pers. A/ sūdzības izskatīšanas, ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmumu Nr. 22.11/L-13512 atstāts negrozīts Nodokļu kontroles pārvaldes Pakalpojumu un tirdzniecības vietu pārbaužu daļas Pakalpojumu un tirdzniecības vietu 3. pārbaužu nodaļas vadītājas /pers. F/ 2014. gada 9. jūnija lēmums Nr. NK019773, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Lietā nav strīds, ka sūdzība iesniegta termiņā, līdz ar ko sūdzības izskatīšanā nav nozīmes sūdzības iesniedzējas norādītajam apstāklim, ka Lēmums nosūtīts uz citu adresi.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{12} panta pirmo daļu rajona (pilsētas) tiesa neatkarīgi no sūdzības iesniedzēja motīviem ar lēmumu atceļ iestādes lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības šādos gadījumos:

1) lietu izskatījusi iestāde, kurai nebija tiesību attiecīgo administratīvā pārkāpuma lietu izskatīt;

2) lietas izskatīšanā pārkāptas tiesību normas, kas prasa paziņot administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanas vietu un laiku;

3) izskatot lietu, pārkāptas tiesību normas par lietvedības valodu;

4) lēmums nosaka to personu tiesības un pienākumus, kuras nav administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieki;

5) lietā nav pilna lēmuma.

Pārbaudījusi iesniegto sūdzību un ietas apstākļus, tiesa nekonstatē kādu no Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītajiem apstākļiem, un uz

tādiem faktiski nav atsaukusies arī sūdzības iesniedzēja. Tādējādi, tiesas ieskatā, Lēmumu pamatoti Iestāde pieņēma uz tās rīcībā esošās informācijas pamata, kā arī Lēmums pieņemts atbilstoši Iestādes kompetencei. Līdz ar ko, tiesa nekonstatē Latvijas APK 289.^{1} ^{2} panta pirmajā daļā norādītos gadījumus, kas būtu pamats atcelt Iestādes lēmumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai iestādei pēc piekritības, tāpat tiesa nekonstatē kādus apstākļus attiecībā uz Iestādes pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6}pantā reglamentēto kompetenci, tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar Latvijas APK APK 166.^{6} panta, kas noteic grāmatvedības, pārskatu iesniegšanas un statistiskās informācijas noteikumu neievērošanu, pirmo daļu, par normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu, gada pārskatu neiesniegšanu attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos vai nepilnīgu iesniegšanu attiecīgajām valsts institūcijām - uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no septiņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Lietā faktiski nav strīda par to, ka 2014. gada 14. aprīlī uzsākta SIA "SERVE TO GUEST" struktūrvienībā "Viesnīca" adresē /adrese/, Rīgā tematiskā pārbaude, kuras laikā konstatēts, ka pārbaudēm netika uzrādīti visi nepieciešamie dokumenti, un /Nosaukums V/amatpersona lūgta ierasties 2014. gada 29. aprīlī /pers. C/ kontroles pārvaldē un iesniegt Iestādes norādītos dokumentus, kas uzskaitīti arī tiesai iesniegtajā sūdzībā, kā arī nav strīda, ka Iestāde bija informēta par sūdzības iesniedzējas veselības stāvokli, kā arī 2014. gada 10. maijā pārbaudei pieprasītie grāmatvedības uzskaites dokumenti netika iesniegti.

No sūdzības iesniedzējas sūdzības redzams, ka Iestādes pieprasītie grāmatvedības dokumenti esot iesniegti laikā, kad Iestāde no 2014. gada 22. augusta līdz 2014. gada 19. novembrim veica SIA "SERVE TO GUEST" komplekso nodokļu auditu.

Kā redzams no apstrīdētā Lēmuma, tad 2014. gada 10. maijā tika saņemts SIA "SERVE TO GUEST" amatpersonas /pers. A/ 2014. gada 9. maija iesniegums, kurā lūgts dot iespēju komercsabiedrībai atjaunot visus grāmatvedības datus, jo grāmatvedības apkalpojošā firma SIA „AEP", kura kārto SIA "SERVE TO GUEST" grāmatvedību nav atgādājusi uzņēmumam pārbaudei nepieciešamos dokumentus, paziņojot par pēkšņu datora diska bojājumu.

Saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 1. pantā noteikto, likums attiecas, tostarp uz komersantiem, citām juridiskajām un fiziskajām personām, kas veic saimniecisko darbību un 2. panta trešajā daļa noteikts, ka par grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu ir atbildīgs uzņēmuma vadītājs, kas izskatāmajā lietā ir SIA "SERVE TO GUEST" valdes locekle /pers. A/.

Tāpat likuma „Par grāmatvedību" 10. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka katram uzņēmumam visi attaisnojuma dokumenti, grāmatvedības reģistri, inventarizācijas saraksti, gada pārskati un to pielikumi, kā arī grāmatvedības organizācijas dokumenti (kontu plāni, kodifikatori u.c.) sistemātiski jāsakārto un jāuzglabā uzņēmuma arhīvā, kā arī noteikts glabāšanas laiks.

Tādējādi /pers. A/ bija pienākums sakārtot un saglabāt visus grāmatvedības dokumentus saskaņā ar minētajām tiesību normām, tostarp grāmatvedības dokumentus, kuri pieprasīti Valsts ieņēmumu dienesta tematiskajā pārbaudē.

Līdz ar ko Lēmumā pamatoti atzīts, ka gadījumā, ja nodokļu maksātājs pat objektīvu iemeslu dēļ nevar uzrādīt pieprasītos dokumentus, saimnieciskie darījumi viņam ir jāatspoguļo ar citiem pierādījumiem. Par šādu pierādījumu iegūšanu ir atbildīgs nodokļu maksātājs, un konkrētajā gadījumā Iestādei nav pienākuma iegūt pierādījumus nodokļu maksātāja vietā. Ja nodokļu maksātājs pierādījumus neiesniedz, Iestāde aprēķina nodokļus atbilstoši tās rīcībā esošajām ziņām.

Tiesas ieskatā, savukārt savlaicīga grāmatvedības dokumentu atjaunošana nodrošina normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu ievērošanu saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. panta pirmo un otro daļu. Tādējādi, konstatējot grāmatvedības dokumentu pazušanu, nodokļu maksātāja pienākums ir nekavējoties veikt efektīvus pasākumus, lai pēc iespējas atjaunotu grāmatvedības dokumentus, kā arī atbilstoši likuma „Par grāmatvedību" 3. pantam komercsabiedrības vadītājs organizē grāmatvedības kārtošanu atbilstoši šā likuma prasībām, tādējādi konkrētajā gadījumā par SIA "SERVE TO GUEST" grāmatvedības kārtošanu ir atbildīga komercsabiedrības valdes locekle /pers. A/.

Minētajiem apstākļiem lietā ir gūti pierādījumi, un no iesniegtajiem Iestādes materiāliem redzams, ka /pers. A/ vainu administratīva pārkāpuma izdarīšanā pierāda sekojoši pierādījumi: 2014. gada 14. aprīļa tematiskās pārbaudes akti Nr.23.1.3/144 un Nr.23.4/220, administratīvā pārkāpuma protokols NK Nr. 019773, 2014. gada 6. maijā un 2014. gada 10. maijā /pers. A/ iesniegtie iesniegumi, kurus kopsakarā vērtējot, secināms, ka SIA "SERVE TO GUEST" valdes locekles /pers. A/ pieļautā administratīvā pārkāpuma sastāvs pēc Latvijas APK 166.^{6}panta pirmās daļas ir pierādīts.

Līdz ar ko tiesa vērtē kritiski sūdzības iesniedzējas iebildumus, no kuriem secināms, ka viņas kā SIA "SERVE TO GUEST" vienīgās valdes locekles pienākumi vispār nav pildāmi viņas darbnespējas laikā, jo tādā gadījumā tas ir pretrunā arī Komerclikuma 221. pantam, kas noteic, ka valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību. Turklāt, tiesas ieskatā, tādā gadījumā valdes locekļa pienākums ir nodrošināt nepārtrauktu sabiedrības darbību, un Iestādes prasību izpildi un dokumentu iesniegšanu bija iespējams nodrošināt ar pilnvarota pārstāvja starpniecību. Tāpat arī tiesa ņem vērā apstrīdētajā Lēmumā konstatēto, ka 2014. gada 10. maijā tika saņemts SIA "SERVE TO GUEST" amatpersonas /pers. A/ 2014. gada 9. maija iesniegums, kurā lūgts dot iespēju komercsabiedrībai atjaunot visus grāmatvedības datus, jo grāmatvedības apkalpojošā firma SIA „AEP", kura kārto SIA "SERVE TO GUEST" grāmatvedību nav atgādājusi uzņēmumam pārbaudei nepieciešamos dokumentus, paziņojot par pēkšņu datora diska bojājumu.

Tāpat kritiski vērtējami sūdzības iesniedzējas iebildumi, ka viņai nav norādīti konkrēti dokumenti, jo tas ir pretrunā arī sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādītajam par to, kādi dokumenti viņai tika pieprasīti iesniegšanai, lūdzot ierasties Iestādē 2014. gada 29. aprīlī.

Tādējādi secināms, ka SIA "SERVE TO GUEST" valdes locekle /pers. A/, nenodrošinot normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu ievērošanu, pārkāpa likuma „Par grāmatvedību" 2. panta pirmo un otro daļu. Savukārt par normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas (..) noteikumu neievērošanu atbildība paredzēta Latvijas APK APK 166.^{6} panta pirmajā daļā. Līdz ar ko /pers. A/ ir vainīga minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodāma par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Latvijas APK 22. pantā ir noteikts administratīvā soda mērķis, un proti: administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Atbilstoši Latvijas APK 33. pantam tiesa tāpat kā Iestāde nekonstatē atbildību mīkstinošus apstākļus.

Atbilstoši Latvijas APK 34. pantam tiesa tāpat kā Iestāde konstatē sekojošu atbildību pastiprinošu apstākli: 2013. gada 28. oktobrī pieņemts lēmums pēc Latvijas APK 166.^{6} panta pirmās daļas, piemērojot /pers. A/ naudas sodu.

Tiesa nodibina, ka nav apstākļu, kas ļautu /pers. A/ izdarīto pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu saskaņā ar Latvijas APK 21. pantu, un atzīst, ka Iestāde ir piemērojusi izdarītajam pārkāpumam atbilstošu sodu /pers. A/, jo secināms, ka nodokļu administrēšanai un kontrolei nepieciešamās informācijas nesniegšana nodokļu administrācijai tās noteiktajā termiņā, kā rezultātā komercsabiedrība ir būtiski apgrūtinājusi iespēju Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonām veikt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 18. panta pirmās daļas 2. punktā noteikto pienākumu kontrolēt nodokļu un nodevu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību un kā rezultātā var tikt nodarīti būtiski zaudējumi valsts budžetam, un ir izvērtēti visi lietas apstākļi kopumā, tostarp, ka /pers. A/ vairākkārt brīdināta par iespējamo administratīvo atbildību, kas var iestāties, ja netiks iesniegti Valsts ieņēmumu dienesta pieprasītie dokumenti. Turklāt konstatētajam pārkāpumam nav tikai formāls raksturs, jo tā sekas skar visu sabiedrību, kuras interesēs ir sagaidīt, ka valsts budžeta ieņēmumi tiek kontrolēti un šādā veidā tiek nodrošinātas sabiedrības intereses, ka valsts saņems tai pienākošos nodokļu maksājumus. Turklāt ņemams vērā Lēmumā norādītais, ka SIA "SERVE TO GUEST" valdes locekle /pers. A/ līdz 2015. gada 19. martam nav novērsusi konstatētā administratīvā pārkāpuma kaitīgās sekas – nav atjaunojusi nozagtos dokumentus un nav iesniegusi Valsts ieņēmumu dienestā, turklāt ilgstošā periodā, jo /pers. A/ norādītā zādzība bijusi pirms 2014. gada 25. aprīļa.

Tiesa atzīst, ka Iestāde Lēmumā pilnīgi un vispusīgi izvērtēja visus lietā esošus pierādījumus, kā arī Iestāde, tostarp deva savu vērtējumu par sūdzībā norādītajiem apstākļiem, un izvērtēja sūdzības iesniedzējas norādītos argumentus, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši Latvijas APK prasībām, izvērtējot pārkāpuma būtiskumu, ņemts vērā SIA "SERVE TO GUEST" apgrozījums (2013. gadā – Ls 41 200 jeb 58 622,32 EUR, un 2014. gadā – 169 471,75 EUR), izvērtējot naudas soda apmēru, ņemts vērā /pers. A/ mantiskais stāvoklis (pieder nekustamie īpašumi ar kadastrālo vērtību 1 701 778 EUR), turklāt noteiktais soda apmērs pietuvināts minimālās sankcijas apmēram, kā arī nav piemērots papildsods. Tiesai nav pamata apšaubīt Iestādes secinājumu, ka ir izdarīts attiecīgais pārkāpums un noteikts atbilstošs sods.

Tāpat Lēmumā ievēroti lietderības apsvērumi, - administratīvā akta vajadzība un piemērotība attiecīgā mērķa sasniegšanai, panākt, lai tiktu sasniegts Latvijas APK 22. pantā noteiktais administratīvā soda mērķis. Pieņemtais Lēmums ir pamatots ar normatīvo aktu prasībām, to ir pieņēmusi kompetenta institūcija un ir ievērots tāds administratīvais princips kā proporcionalitātes princips, jo sabiedrības interesēs ir vienveidīgi un precīzi ievērot Latvijas APK APK 166.^{6} panta prasības.

Lietas izskatīšanas laikā nav konstatēti fakti, kas liktu apšaubīt Iestādes objektivitāti.

Līdz ar visiem tiesas izklāstītajiem apsvērumiem, par nepamatotiem atzīstami sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādītie apstākļi, jo tie neguva apstiprinājumu lietas izskatīšanas laikā.

Ņemot vērā visu minēto kopumā, sūdzība nav pamatota.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{12} panta otrajai daļai, rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem: 1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida; 2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu; 3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu; 4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmums Nr. 22.11/L-13512 atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 8.pantu, 9.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 289.^{6}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{17}pantu, 289.^{18}pantu, tiesa

nosprieda

Atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmumu Nr. 22.11/L-13512, bet /pers. A/ sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores /pers. B/ 2015. gada 23. marta lēmumu Nr. 22.11/L-13512 - noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 10 darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Meldere